

MININOTAT – FORHOLDET BYSTYREGRUPPEN OG MEDLEMSMØTET

Bakgrunn

Bakgrunnen for å ta opp spørsmålet om forholdet mellom bystyregruppen og partiorganisasjonen er at problemstillingen med ujevne mellomrom reises av medlemmer i partiet. Det handler både om en kritikk om at bystyregruppen i for stor grad er «koplet» fra medlemsmøtet og at de bestemmer bystyresakene på egen hånd, og involverer partiorganisasjonen i for liten grad. Men jeg merker meg også at det er en generell usikkerhet blant en del om «hva som egentlig gjelder» og derfor har vi fått utsagn som at «medlemsmøtet kan jo ikke binde bystyregruppen, vi har jo vårt mandat fra folket i valg».

Jeg synes kritikken mot bystyregruppen til dels er urettferdig, både fordi kommunepolitikk jo tas opp i medlemsmøtet og fordi kritikken like godt kunne rettes mot partiorganisasjonen som, eventuelt, i for liten grad legger til rette for politiske diskusjoner på møtene. Jeg har aldri opplevd at BSG har vært negative til, eller motsatt seg at saker tas opp i medlemsmøtet. Men uansett, jeg ser det kan være behov for å rydde litt, og i tillegg presentere noen av mine vurderinger i saken.

Jeg vil begynne med det formelle, nemlig hva vedtektene sier om dette.

FRA VEDTEKTENE

Stavanger Arbeiderparti har ikke egne vedtekter, men legger til grunn sentralt vedtatte vedtekter. Disse regulerer mye av partiaktivitetene, bl. a. forholdet mellom partiorganisasjonen og våre folkevalgte representanter/kommunestyregruppene. Det er i grunnen tydelig og nokså enkelt hva som gjelder. Jeg tar med de viktigste paragrafene.

§ 2

Medlemsmøtet eller representantskapet er kommunepartiets høyeste organ mellom årsmøtene

§ 4

Medlemsmøtet i kommunepartier hvor medlemsmøtet er det høyeste organ mellom årsmøtene, har alle medlemmer i kommunepartiet stemmerett i medlemsmøtet. Medlemmer av partiets kommunestyregruppe skal ta del i medlemsmøtet. Når medlemsmøtet behandler kommunale saker, skal kommunestyregruppa fremme innstilling i den enkelte sak.

§7.4

Kommunestyregruppa skal i samarbeid med partistyret arbeide etter partiets program, vedtekter og vedtak. Gruppa er ansvarlig overfor kommunepartiet.

§7.8

Vedtak i kommunestyregruppa eller kommunepartiet v/ årsmøtet, medlemsmøtet eller representantskapsmøtet er bindende ved behandling i kommunestyret dersom det behandlede organ ikke har vedtatt noe annet.

§7.12

Kommunale saker skal behandles av medlemsmøtet eller representantskapet når styret for kommunestyregruppa ber om det, når et flertall i kommunestyregruppa krever det, når partistyret bestemmer det, eller når medlemsmøtet eller representantskapet ber om det.

I tillegg er det jo også slik at styret er representert i bystyregruppen med fulle rettigheter:

§7.5

Kommunepartiets leder og inntil to andre styremedlemmer utpekt av partistyret tiltrer kommunestyregruppa med tale-, forslags- og stemmerett. Kommunepartiets leder eller annet styremedlem utpekt av styret tiltrer formannskapsgruppa med fulle rettigheter.

Disse vedtektene er klare nok til å forstå hva som formelt gjelder, men må selvfølgelig håndteres i tråd med det som er praktisk mulig og i tråd med faktiske delegerte «fullmakter».

VEDTEKTENE HÅNDTERT I PRAKSIS

Større saker skal i medlemsmøtet

Jeg legger til grunn at «større» saker skal behandles av medlemsmøtet. Selv om det kan være ulike oppfatninger om hva som er større saker, så vil dette naturlig være kommuneplaner og kommunedelplaner, som f. eks. sentrumsplanen og kommuneplanens areal- og samfunnsdel osv. , og også andre saker av mer prinsipiell karakter. Spørsmålet om parlamentarisme eller ei, ble selvfølgelig behandlet av medlemsmøtet. Vi har også hatt utbygging av Nytorget og Akropolisvisjonen oppe på medlemsmøtet. Handlings- og økonomiplanen (HØP'en) er jo alltid oppe på medlemsmøtet. Slik sett er en rekke viktige kommunalpolitiske saker gjort til gjenstand for behandling i medlemsmøtet, men vi kan selvfølgelig bli enda bedre på dette. Det må både BSG, styret og medlemmene selv ta et ansvar for.

I tillegg bør det også være slik at f. eks. bydelsaker naturlig bør behandles i regi at bydelsutvalg/arbeiderlag. Det må derfor være god kontakt mellom våre bydelsrepresentanter og arbeiderlagene slik at slike saker kan behandles i arbeiderlagenes medlemsmøter. Da vil en også normalt komme tidligere inn i prosessen.

Alle er underlagt programmet

Alle våre representanter i styrer, råd og utvalg er underlagt partiprogrammet. Det eksisterende partiprogrammet ble vedtatt etter grundige prosesser i partiorganisasjonen, hvor mange medlemmer deltok aktivt. Slik må det være når partiprogrammet skal lages, og skal være vår praksis i partiet. Det kan selvfølgelig tenkes situasjoner hvor partiprogrammet, av ulike årsaker, må fravikes. I den grad dette gjelder spørsmål av stor viktighet, eller av prinsipiell karakter er det naturlig at dette, om mulig, behandles av medlemsmøtet. Dette må avklares mellom styret og gruppeledelsen i BSG. Jeg opplever ikke at det er noen uenighet om dette.

Bystyregruppen er våre tillitsvalgte

Alle våre representanter er våre tillitsvalgte. Forholdet mellom partiorganisasjonen og BSG må være tillitsbasert, og vi må derfor ha tillit til at våre representanter forvalter vår politikk på beste måte. Det krever selvfølgelig god dialog mellom styret og gruppeledelsen, og ansvaret for det er gjensidig. Selv

om jeg opplever dialogen som relativt god, er det likevel rom for forbedring. Men så lenge styret er aktivt representert i bystyregruppens møter, bør grunnlaget for en bedret dialog være til stede.

I tillegg er det viktig å huske på at bystyrearbeid består av veldig mange små og store saker, flest «små», detaljorienterte saker og mye forberedes i utvalgene. En rekke av sakene er heller ikke kontroversielle eller partipolitisk utfordrende. Det sier seg selv at, i behandling av alle disse sakene, må vårt forhold til våre representanter være tillitsbasert, men at gruppestyret også har en «fingerspitzgefühl» for når saker bør løftes til partiorganisasjonen/medlemsmøtet.

Kompetanse er et godt utgangspunkt for behandling av saker

En rekke kommunale saker er av en komplisert natur og krever grundig kjennskap til både historikk, grunnlaget for saken(e), ulike aspekter ved saken(e) og eventuelt hvilke sammenhenger saken(e) inngår i. Det må forventes at våre folkevalgte, gjennom sitt arbeid i utvalg og formannskap, har det beste grunnlaget for å vite hvilke saker som er i tråd med våre programmer, tidligere vedtatte planer og vår politikk generelt, og hvilke saker som kan være politisk krevende for oss. Det betyr at vi må ha tillit til den jobben de gjør, som jeg skrev om i forrige avsnitt, men vi må også kunne forvente at de vet å løfte sakene til partiorganisasjonen, når det er et naturlig behov for avklaring av hva vi skal mene i ulike saker.

I en formannskapsmodell har vi ikke alltid styr på tidsaspektet

Det er kommunedirektøren som har en viss regi på når saker skal opp til behandling og hvordan de skal følges opp. Det kan derfor være krevende å få tid til å ta saker opp til behandling i medlemsmøtet, fordi de kan komme brått på. Sist så vi det når det gjaldt spørsmålet om Parlamentarisme, som var satt opp på dagsorden på bystyremøtet med relativt kort varsel. Gruppeleder Dag og jeg var da enig om at vi skulle prøve å få utsatt saken, slik at partiorganisasjonen skulle få tid til å behandle spørsmålet. Det klarte vi å få til, men det er likevel en illustrasjon av hvor krevende tidsaspektet også kan være. Det forsterkes av at vi nå er i opposisjon.

Til slutt

Det har hele tiden vært mitt mål at medlemsmøtet skal være en arena for politiske diskusjoner og politikkutvikling, både innenfor det kommunalpolitiske området og mer generelt. Vi er godt underveis mener jeg, men vi kan selvfølgelig bli bedre. Det er et ansvar som både hviler på partistyret og gruppestyret, men også arbeiderlagene og det enkelte medlem bør ha en aktiv holdning til hvilke emneområder og saker som bør opp i ulike partifora, deriblant medlemsmøtet. Partiorganisasjonen er en levende organisme og skal stadig utvikle seg. Derfor er denne diskusjonen også viktig og nødvendig. Men også denne diskusjonen må være faktabasert og med respekt for de ulike rollene vi har i partiet vårt.